

Učitel matematiky

Eduard Fuchs

Co by mohl o člověku vědět každý člověk

Učitel matematiky, Vol. 18 (2010), No. 4, 250–251

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/150536>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2010

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

CO BY MOHL O ČLOVĚKU VĚDĚT KAŽDÝ ČLOVĚK

Pokud není čtenáři titul tohoto článku povědomý, pak zřejmě neměl v rukou publikaci *Antropologický slovník aneb co by mohl o člověku vědět každý člověk (s přihlédnutím k dějinám literatury a umění)*, která na sklonku roku 2009 vyšla v Akademickém nakladatelství CERM Brno. Pokud si říkáte, proč recenzi tohoto slovníku uveřejňuje časopis věnovaný primárně učitelům matematiky, pak vezte, že do tohoto časopisu dle názoru recenzenta nepochybně patří.

Současné univerzitní studium se v jednom – a nutno říci, že základním – bodě odchýlilo od původních představ, co by mělo toto vzdělávání představovat. Organizace studia, pokračující specializace, informační exploze, to vše způsobilo, že současní studenti, a tedy i budoucí učitelé nejen matematiky, jsou sice seznamováni se základy svého oboru, jen výjimečně však během svého studia poznávají stav oborů příbuzných a vůbec pak již jejich studium nezahrnuje poznatky z „druhé břehy“. Tím rozumím stav, kdy například studenti matematiky, pokud k tomu sami netíhnou, nepoznávají a neznají současnou architekturu, hudbu, výtvarné umění, filosofii atd. a studenti humanitních předmětů nevědí nic o vývoji přírodních věd, matematiky apod.

A tak na školách dnes zhusta působí učitelé matematiky a přírodních věd, kteří necítí potřebu navštívit galerii či jít na koncert, sledovat literaturu atd. a ani si neuvědomují, jak tím ochuzují sami sebe a taky své žáky a studenty, protože jim nemohou vysvětlit pozoruhodné předivo souvislostí matematiky a umění. A současně zase výtvarnou či hudební výchovu nebo filosofii vyučují pedagogové, kteří se mnohdy ještě holedbají tím, že matematiku nikdy neměli rádi a nikdy jí nerozuměli. A neuvědomují si, že v tom případě nemohou nikdy opravdu kvalitně učit své předměty, protože onomu výše zmíněnému „předivu“ zase nerozumějí „z druhé strany“.

Ptáte se, jak to souvisí s *Antropologickým slovníkem*? Jaroslav Malina, který s rozsáhlým kolektivem spoluautorů čítajícím stovky

jmen slovník napsal a sestavil, dlouhodobě a cílevědomě pracuje na tom, aby alespoň ve svém oboru překračoval výše zmíněné bariéry. Slovník je jedinečným dokladem tohoto jeho úsilí. Ačkoliv je primárně určen studentům antropologie, je vynikajícím pramenem informací z archeologie, ekonomie, lingvistiky, sociologie, dějin umění, dějin vědy atd. atd. Učitel matematiky zde najde řadu hesel z dějin matematiky, informatiky, astronomie, fyziky a dalších zpřízněných oblastí a předpokládám, že ho zaujmou i mnohá další hesla. O rozsáhlosti slovníku svědčí i to, že byl původně koncipován jako dvousvazkové dílo, které se však rozrostlo natolik, že by muselo být vydáno v podstatně větším počtu svazků. Zvoleno tedy bylo dle mého soudu optimální řešení. Knižně vyšel slovník jako půvabná knížka o cca 300 stranách. V ní jsou uvedena ukázková hesla demonstrující široký záběr slovníku, ke knize vtipně ilustrované Vladimírem Renčínem je pak připojeno CD, na němž je více než 20 000 hesel. Většina hesel přitom nemá klasický stručný „encyklopedický“ charakter, ale jsou to obsáhlé a současně čtivé články shrnující vše podstatné o dané problematice.

Tato kniha by neměla chybět v knihovně žádného učitele. A na závěr zpráva, která jistě čtenáře potěší. Kompletní slovník je volně přístupný i na internetu na stránkách Masarykovy univerzity. Na stránce <http://is.muni.cz/do/1499/e1/estud/prif/ps09/antropol/web/index.html> je uvedena pdf verze knihy i přiloženého CD. Slovník tak mohou neomezeně využívat i vaši žáci a studenti.

Eduard Fuchs